

Malen op de wind van morgen

beleidsplan
Gilde van vrijwillige Molenaars

2012 - 2020

Waarom een visie?

Het Gilde van Vrijwillige Molenaars bestaat 40 jaar. Er is in die veertig jaar veel veranderd. De restauratie van molens is grotendeels tot stand gekomen, er is een systeem voor molenonderhoud ontwikkeld en er zijn veel molenaars die de molens laten draaien. Dat gaat niet vanzelf, dankzij de inzet van veel vrijwilligers is dit alles tot stand gekomen. Niet in de laatste plaats door de molenaars die gezorgd hebben dat molens weer gingen draaien en midden de (lokale) belangstelling bleven staan. Het Gilde heeft een belangrijke bijdrage geleverd door molenaars op te leiden. Daarmee houden we een ambacht levend en maken we van molens levende monumenten.

De wereld om ons heen verandert. Molens staan nog steeds midden in de belangstelling. De restauratieslag is gewonnen, de strijd om behoud van de molenbiotoop is volop gaande. De eenduidige visie dat alle molens moeten draaien is aan het opschuiven, behoud van het oorspronkelijk komt iets meer op de voorgrond.

De molenaar van tegenwoordig is gastheer of gastvrouw op de molen en moet meer kunnen dan alleen de molen laten draaien. Ook de veiligheid in en om molens is steeds belangrijker geworden. De ongelukken van de afgelopen tijd benadrukken dat we met een mooi, maar ook gevaarlijk instrument werken.

Nederland vergrijsst, het GVM vergrijsst mee en de grote toeloop van VUT'ers droogt op, nu veel mensen moeten doorwerken tot 65 jaar of ouder.

Als vereniging die molenaars opleidt willen we ook op de lange termijn bijdragen aan het behoud van molens als levende monumenten.

Kansen

De molen is het icoon van Nederland, je kunt geen toeristische folder of reclame uiting zien of er staat wel een molen op. Molens zijn nog steeds een levend monument en dat is dankzij de molenaars.

Molens zijn een middel om mensen te verbinden met cultuurhistorie. Het werk en het verhaal van de molenaar zijn daarbij essentieel.

Draaiende molens leveren een positieve bijdrage aan Nederland als recreatief aantrekkelijk land.

Molens zijn techniek, het kan een rol spelen bij de behoefte aan technici?

Bedreigingen

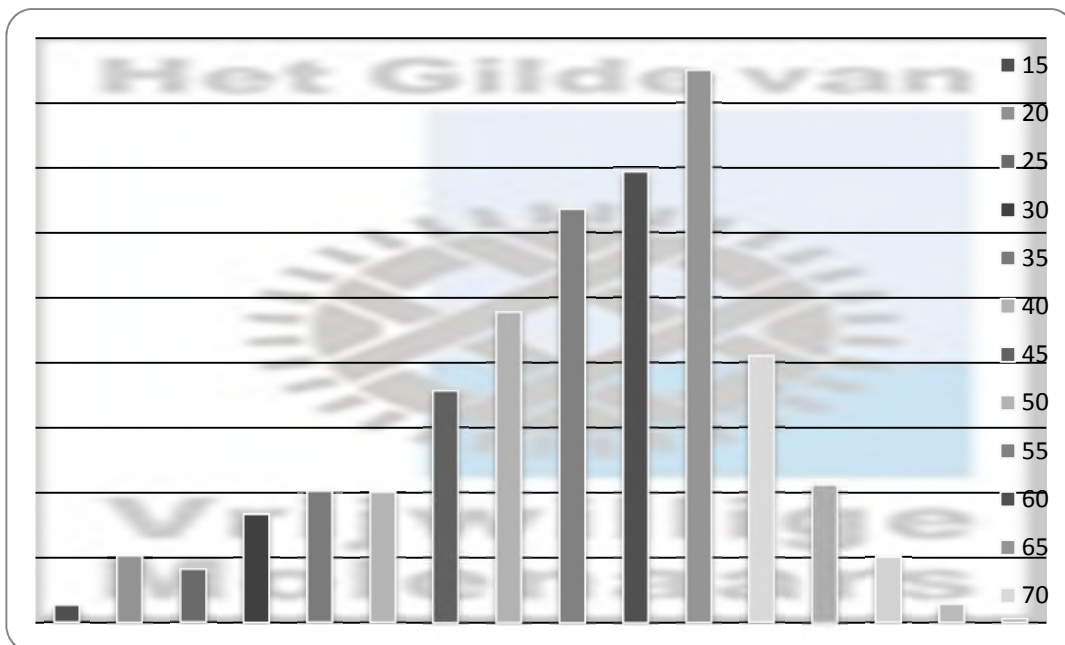
Nederland vergrijsst, het GVM nog iets sterker.

Bij de uitwerking van deze visie heeft het Gilde ook gekeken naar bedreigingen voor de realisatie van bovengenoemde doelen. Tot onze schrik komt de grootste bedreiging uit onze eigen gelederen. Het ledenbestand van het Gilde wordt grotendeels gevormd door leden met een leeftijd van 60 tot en met 69 jaar. (zie figuur 1)

Met de huidige groei in het ledenbestand kan het Gilde het dreigende tekort aan molenaars over 10 jaar niet opvangen.

Ook de opschuiving van de pensioengerechtigde leeftijd zal het Gilde parten gaan spelen. Veel van onze nieuwe leden komen uit de groep Vutters en mensen met een prepensioen.

Om als Gilde te kunnen groeien is er meer aanwas nodig van nieuwe leden. Op dit moment zijn de meeste leden mannen van een gemiddelde leeftijd. Het Gilde wil het liefst een betere spreiding in leeftijd en een evenwichtigere man-vrouwverhouding in haar ledenbestand.

figuur 1: leeftijdsopbouw leden van GVM in november 2011

Wat willen we als Gilde van Vrijwillige Molenaars?

In 2020 wil het Gilde dat alle molens voldoende bemenst zijn, de molen beschermd is in haar functioneren, de molen een onderdeel is van de samenleving.

We geven hieronder aan wat dat betekent voor a) de organisaties die bij molens zijn betrokken, de molenwereld; b) de molenaars en de molenaarsopleiding en c) de rol en organisatie van het GVM zelf.

De molenwereld

De molenwereld bestaat uit een groot aantal organisaties, sommige groot, andere klein. De mate van samenwerking moet worden versterkt, met behoud van eigenheid van die organisaties.

Het GVM wil actief werken aan versterken van de samenwerking binnen de molenwereld. Het Gilde streeft naar verdergaande samenwerking in een centrale koepel waarin de moleneigenaren, de molenaars en andere belanghebbende samenwerken op een professionele basis, gefinancierd vanuit een vaste geldstroom. Alle molenorganisaties behouden daarbij hun zelfstandigheid. Een centraal professioneel bureau zorgt ervoor dat beheersmatige taken worden uitgevoerd.

De molenaars en de opleiding

Het GVM wil op de lange termijn zorgen voor voldoende molenaars die in 2020 de status van erkende vaklieden hebben. Het GVM is dé organisatie die zorgt voor een degelijke opleiding van molenaars in Nederland.

Daarvoor wil het GVM a) de werving van nieuwe molenaars versterken en b) de opleiding verder professionaliseren.

Ook voor de huidige opleiding zijn er kansen en verbeterpunten. De basismappen voor de wind- en watermolenaar moeten worden herzien en aangevuld.

Door de scholing van instructeurs zal de opleiding een uniformer karakter krijgen en groeien naar nog meer kwaliteit.

Door naast de basisopleiding ook te kijken of het Gilde zgn. kopcursussen kan geven wordt de opleiding bij het Gilde breder en dieper. Kopcursussen zijn verdiepingscursussen na het behalen van het basisdiploma. We denken hierbij aan een kopcursus voor de korenmolenaar, de houtzaagmolenaar, de olieslager. Hierbij moet het Gilde kijken of het

kan samen werken met bestaande organisaties of dat deze organisaties onderdeel kunnen worden van het Gilde.

Ook moet het Gilde onderzoeken hoe de opleiding en de vrijwillige molenaar een bredere bekendheid in de maatschappij kunnen krijgen.

De rol van het Gilde

Voor het Gilde is in 2020 een duidelijke rol weggelegd als opleider en opleidingsinstituut, die zorgt voor goed opleidingsmateriaal en de opleiding vorm geeft.

Ook als belangenbehartiger ziet het Gilde een belangrijke taak weggelegd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onderhandelen met moleneigenaren en overheidsinstanties, geschillen bemiddeling, faciliteren in verzekeringen, ondersteuning/begeleiding bij ongelukken en een duidelijke rol als promotor van ons erfgoed naar de samenleving.

Ook zal het Gilde een belangrijke rol spelen als facilitator voor verzekeringen en het bij elkaar brengen van mensen, molens en andere partijen.

De organisatie van het GVM.

De organisatie van het GVM moet professioneler. Beheersmatige taken moeten door betaalde krachten worden gedaan, zodat bestuursleden en andere vrijwilligers de handen vrij hebben om zich geheel te richten op de kerntaak: opleiden van molenaars en molens laten draaien.

Een dergelijk verenigingsbureau kan dan professioneel werkgroepen en afdelingsbesturen ondersteunen. Bij dit verenigingsbureau worden de ledenadministratie, de financiën, het archief en de distributie ondergebracht. Het verenigingsbureau is het eerste aanspreekpunt voor nieuwe leden en vragen over de opleiding. De reguliere activiteiten moeten gefinancierd worden vanuit vaste geldstromen. Voor projecten moet sponsoring zorgen voor voldoende financiële middelen.

Het Gilde moet de kansen benutten die het momenteel mogelijk laat liggen. Het Gilde moet kritisch naar zichzelf kijken en zich afvragen wat er beter kan. Is de organisatie en de manier van besturen nog actueel en accuraat of zijn er verbeterpunten.

Het Gilde is een vereniging van en voor vrijwilligers. Wordt op dit moment het potentieel van vrijwilligers optimaal benut of kan er nog meer gebruik worden gemaakt van de leden.

Alle bovenstaande punten worden uitgewerkt vanuit de gedachte;

De molenaar doet ertoe!

